

Εισηγήσεις Καθηγήτῆ Μιχάλη Δαμανάκη

- 1. *Identity vs. diversity: Issues on recognition, ‘management’ and acceptance of diversity***
In: Vasilisa Kourtis-Kazouli, Themistoklis Aravositas, Eleni Skourtou and Peter Pericles Trifonas (ed.) (2019). *Interdisciplinary Research Approaches to Multilingual Education*. NY, Routledge, 2019 (pp 131-146)
- 2. *Identity, Language, and Language Policies in the Diaspora: Historical-Comparative Approach***
In: Handbook of Research and Practice in Heritage Language Education: Springer
Editors: Peter Pericles Trifonas, Themistoklis Aravositas, 2017
https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007%2F978-3-319-38893-9_9-1
- 3. *The Education of Students with Migratory Background in Greece. Educational politics and pedagogical discourse (logos)***
In: Hellenic Studies, Vol. 19, No 1, 2011 (pp. 111-134)
- 4. *Transitions, flow and outflow of students in the Greek education in the diaspora***
In: Hellenic Studies, Vol. 19, No 1, 2011 (pp. 159-175)
- 5. *Zweisprachige Bildung: Beispiele aus der griechischen Diaspora***
In: M. Kruger-Potratz, U. Neumann, H. H. Reich (Hrsg.) Bei Vielfalt Chancengleichheit, WAXMANN, Münster, 2010 (pp. 340-352)
- 6. *Identities in the Greek Diaspora***
In: Michael J. Osborne (2010): ΦΙΛΑΘΗΝΑΙΟΣ, PHILATHENAIOS, Ελληνική Επιγραφική Εταιρεία, Αθήναι (pp. 281-297)
- 7. *Entstehung von “Parallelgemeinden” und “Parallelnetzen” und ihre bildungspolitische Rolle: Das Beispiel der griechischen Privatschulen in Nordrhein-Westfalen***
In: Ingrid Gogolin, Marianne Krüger-Potratz, Katharina Kuhs, Ursula Neumann und Fritz Wittek (Hrsg.): Migration und sprachliche Bildung, Münster, 2005 (pp. 291-304)
- 8. *L'éducation hellénophone de la diaspora grecque***
In: Hellenic Studies, Vol. 13, No 2, 2005 (pp. 19-26)
- 9. *The Metropolitan Centre, the Diaspora and Education***
In: Hellenic Studies, Vol. 13, No 2, 2005 (pp. 27-62)
- 10. *Greek Education in Germany***
In: Hellenic Studies, Vol. 13, No 2, 2005 (pp. 205-224)
- 11. *European and Intercultural Dimension in Greek Education***
In: European Educational Research Journal, Vol. 4 1/2005 (pp. 79-88)
www.worlds.co.uk

- 12. Integrations- und Sprachpolitik fuer die "remigrierenden Omogenis" aus der ehemaligen Sowjetunion**
 In: Reitmeier Ulrich (Hrg): Sprachliche Integration von Aussiedlern im internationalen Vergleich. IDS amades, Mannheim, 2003 (pp. 247-268)
- 13. Die Integration der Omogenis, dargestellt am Beispid der Schulintegration**
 In: Bade Klaus J und Reich Hans (Hrg): Migrations und Integrationspolitik gegenueber, «gleichstaemmigen» Zuwanderehren. Beitrage der Akademie fuer Migration und Integration Otto Benecke Stiftung, Universitaet Verlag rasch Osnabrueck, 1999 (pp. 30- 49)
- 14. Pluralitaet, Homogenitaet und Herrschaft**
 Εισήγηση στο 16ο Διεθνές Συνέδριο της γερμανικής Παιδαγωγικής Εταιρείας (DGFE) 11-13 Μαρτίου 1996 στο Halle Δημοσευμένη στο συλλογικό τόμο: I. Gogolin, M. Krueger-Potraz/M.A. Mayer (Hrsg): Pluralitaet und Bildung, Lesket Buderich DGFE, Opladen, 1998 (pp. 105-118)
- 15. Griechisch als Zweitsprache in Deutschland**
 In Deutsch lernen 1/1996 (pp. 45-63) Entwicklung von Unterrichtsmaterialien fuer in einer multikulturellen Gesellschaft aufwachsende Kinder (Michael Damanakis)
- 16. Schule in Griechenland**
 In Ingrid Gogolin (Hg) Schulen in Europa, Hamburg 1996 Grenzen in der Elastizitaet - dargestellt an einer Volksschule in Ioannina (Michael Damanakis) (pp. 73-82)
- 17. Die interkulturelle Funktion des Muttersprachlichen Unterrichts**
 Erfahrungen und Erkenntnisse aus einem EG-Projekt in: Sigrid Luchtenberg/Wolfgang Nieke (Hrsg.) Interkulturelle Padagogik und Europaische Dimension, 1994 (pp.121-142)
- 18. Greek Teaching Materials Abroad**
 In: European Journal of Intercultural Studies Vol. 5 No 2, 1994 (pp. 35-46)
- 19. Bildungsvorstellungen griechischer Eltern**
 In: Deutsch lernen, 1/1987 (pp. 22-53)
- 20. Soziale Beziehungen Auslaendischer Jugendlicher**
 Ergebnisse einer empirischen Untersuchung in einem Ballungsgebiet, in: Lernen in Deutschland Unter Mitarbeit von: H. Scheinhardt, F. Aull, D. Becker, M. Schmidt, G. Stoelting, N. Uebel und J. Wendel 3/1984 (pp. 78-86)
- 21. Auslaendische Schueler in Streugebieten**
 In: Deutsch lernen, 1/1984 (pp. 47-59)
- 22. Muttersprachlicher Unterricht fuer auslaendische Schuler**
 In: Deutsch lernen, 4/1983 (pp. 15-47)
- 23. Deutsche Regelklassen versus Nationalklassen**
 In: Paedagogische Rundschau, 6/1982 (pp. 737-745)
- .....

- 24. Διδακτικές και μεθοδολογικές απόψεις για τη διδασκαλία της Ελληνικής σε «ξενόφωνους» στις αρχές του 20^{ου} αιώνα**
Στο: Γιάννης Σπαντιδάκης & Ελένη Μιχαηλίδη (Επιμ.) (2013): Προβληματισμοί & προοπτικές για τη μάθηση και τη διδασκαλία της γλώσσας. Αθήνα (σσ. 137-173)
- 25. Το Νηπιαγωγείο ως θεσμός προετοιμασίας των «ξενόφωνων» νηπίων για τη μετάβαση τους στο Δημοτικό, κατά την πρώτη δεκαετία του 20^{ου} αιώνα**
Στο: Έφη Γουργιώτου (Επιμ.) (2012): Μετάβαση & συνέχεια στην εκπαίδευση. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις. Αθήνα (σσ. 15-25)
- 26. Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε θέματα διαπολιτισμικής παιδαγωγικής**
Στο: Βασίλειος Δ. Οικονομίδης (Επιμ.) (2011): Εκπαίδευση & επιμόρφωση εκπαιδευτικών. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις. Πεδίο, Αθήνα (σσ. 275-283)
- 27. Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών σε Θέματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής**
Στο: Βασίλειος Δ. Οικονομίδης (επιμ.) (2011): Εκπαίδευση & επιμόρφωση εκπαιδευτικών. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις. Πεδίο, Αθήνα (σσ. 275-283)
- 28. Εκπαίδευση στην Ελληνική Διασπορά: Διαχρονικές και συγχρονικές προσεγγίσεις**
Στο: Μπουζάκης Σ. (επιμ.) (2011): Πανόραμα ιστορίας της εκπαίδευσης. Όψεις και απόψεις. Πρώτος τόμος. Gutenberg, Αθήνα (σσ. 595-613)
- 29. Εκπαίδευση Μαθητών με Μεταναστευτικό Υπόβαθρο στην Ελλάδα, Εκπαιδευτικές Πολιτικές και Παιδαγωγικός Λόγος**
Στο: Κόντης Α. (επιμ.) (2011): Η εργασία ως παράγων ανάπτυξης. Μετανάστευση-οικονομία-τεχνολογία. Παπαζήση, Αθήνα (σσ. 122-158)
- 30. Μεταβάσεις, εισροές, ροές και διαρροές στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη διασπορά**
Στο: Επιστήμες Αγωγής (πρώην Σχολείο και Ζωή), θεματικό τεύχος 2011 (σσ. 175-188)
- 31. Παιδαγωγικός Λόγος και Εθνικός Άλλος στην Περίοδο του Μεσοπολέμου**
Στο: Επιστήμες Αγωγής (πρώην Σχολείο και Ζωή), τ. 2/2011 (σσ. 197-219)
- 32. Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε θέματα διαπολιτισμικής παιδαγωγικής**
Στο: Οικονομίδης Δ. Βασίλειος (επιμ.) (2011): Εκπαίδευση & επιμόρφωση εκπαιδευτικών. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις. Πεδίο, Αθήνα (σσ. 275-283)
- 33. Τα «σχολεία των ξενόφωνων» στην περίοδο του μεσοπολέμου**
Στα πρακτικά του 5^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης με θέμα: «Εκπαίδευση και Κοινωνική Δικαιοσύνη», Πανεπιστήμιο Πατρών 3-5 Οκτωβρίου 2008, <http://www.eriande.elemedu.upatras.gr>
- 34. Εκπαιδευτικές πολιτικές για τα παιδιά των μεταναστών: Μεταξύ της υπόθεσης του ελλείμματος και του πολιτισμικού αποθέματος**
Στο: Δ. Φ. Χαραλάμπους (Επιμ.) (2007) Μεταπολίτευση & εκπαιδευτική πολιτική. Παρελθόν-παρόν-μέλλον. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

- 35. Ελληνική γλώσσα και διασπορά: Περιβάλλον, γλώσσα, υποκείμενο**
Στα πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: «Η Ελληνική Γλώσσα ως δεύτερη/ξένη. Έρευνα, Διδασκαλία, Εκμάθηση», Φλώρινα 12-14 Μαΐου 2006 (σσ. 19-33)
- 36. Η Ευρωπαϊκή και η διαπολιτισμική διάσταση στην ελληνική εκπαίδευση**
Στο: Επιστήμες Αγωγής (πρώην Σχολείο και Ζωή) τεύχος 1, 2005 (σσ. 153-170)
- 37. Παιδαγωγικός λόγος και εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα**
Στο: Χουρδάκης Αντώνης κ.ά. (επιμ.): 100 χρόνια από την ίδρυση των Διδασκαλείων στην Κρήτη. Από τα Διδασκαλεία Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών στα Διδασκαλεία Μετεκπαίδευσης. Προβληματισμοί για το παρόν και το μέλλον του θεσμού, Ατραπός, Ρέθυμνο, 2003 (σσ.175-184)
- 38. Διδακτική της Πολιτικής Αγωγής**
In: Reitmeier Ulrich (Hrg): Sprachliche Integration von Aussiedlern im internationalen Vergleich. IDS amades, Mannheim, 2003 (pp. 247-268)
- 39. Συνέντευξη του Μιχ. Δαμανάκη στη Σαββατού Τσολακίδου "Η διαπολιτισμική εκπαίδευση και η μεταναστευτική πολιτική στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων μου"**
Στο περιοδικό «Η Λέσχη των εκπαιδευτικών», τεύχος 28, Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2002 (σσ. 3-7)
- 40. Όρια και αντοχές της διαπολιτισμικής προσέγγισης σε συγκρουσιακές καταστάσεις Η περίπτωση της Κύπρου**
Στο περιοδικό «Επιστήμες Αγωγής», θεματικό τεύχος, 2002, (σσ. 73-85)
- 41. Η περίπτωση της Νέας Μηχανιώνας και οι προεκτάσεις της**
Στο: Οι φίλοι του Ιδρύματος Μελίνα Μερκούρη. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση- Ομάδες με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Θεσσαλονίκη, 2001
- 42. Η διαμόρφωση της εθνικής και της πολιτισμικής ταυτότητας των ελληνοπαίδων του εξωτερικού**
Στο: Επιστήμες Αγωγής (πρώην Σχολείο και Ζωή), τεύχος 1, 2001 (σσ. 7-19)
- 43. Δαμανάκης Μ, Σκούρτου Ε. Ζητήματα Ορολογίας σχετικά με τη διγλωσσία και δίγλωσση εκπαίδευση**
Στο: Βάμβουκας, Μ., Χατζηδάκη, Α. (επιμ.) Μάθηση και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Μητρικής και ως Δεύτερης Γλώσσας: πρακτικά συνεδρίου, Ρέθυμνο Πανεπιστήμιο Κρήτης, 6-8 Οκτωβρίου 2000, τ. Β', Ατραπός, Αθήνα, 2001 (σσ.88-98)
- 44. Εκφάνσεις της ελληνικότητας. Μεταξύ της ελλαδικής νόρμας και του "πολιτισμικού ελάχιστου"**
Στο: Κωνσταντινίδη, Στ. Πελαγίδη, Θ. (επιμ.) Ο Ελληνισμός στον 21^ο αιώνα: διεθνείς σχέσεις, οικονομία, κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός, Παιδεία. Παπαζήση, Αθήνα, 2000 (σσ. 389-417)
- 45. Η πρόσληψη της διαπολιτισμικής προσέγγισης στην Ελλάδα**
Στο: Επιστήμες Αγωγής (πρώην Σχολείο και Ζωή), τεύχος 1-3, 2000 (σσ. 3-23)

- 46. Αναζήτηση μιας εκπαιδευτικής πολιτικής για τα παιδιά των μεταναστών στην Ευρώπη**
Στο: Α.-Φ. Χριστίδης & Ε. Καραντζόλα (επιμ.) Η γλωσσική εκπαίδευση των ελλήνων μεταναστών στην Ευρώπη. Αθήνα, 1997 (σσ. 33-42)
- 47. Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στα Ελληνόπουλα του εξωτερικού**
Στο: Σκούρτου Ελένη (επιμ.): Θέματα διγλωσσίας και εκπαίδευσης, Νήσος, Αθήνα, 1997 (σσ. 63-82)
- 48. Ενδογενείς και εξωγενείς δυσκολίες κατά την παραγωγή ενός διαπολιτισμικά προσανατολισμένου διδακτικού υλικού**
Στο τριμηνιαίο περιοδικό εκπαιδευτικού και κοινωνικού προβληματισμού «Τα Εκπαιδευτικά», Άνοιξη 1997 (σσ. 66-73)
- 49. Η ειδίκευση των φοιτητών των παιδαγωγικών τμημάτων δημοτικής εκπαίδευσης**
Καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης, όπως αυτή αποτυπώνεται στα Προγράμματα Σπουδών των Τμημάτων. Πρακτικά 8ου Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου ΔΟΕ-ΠΟΕΔ «Ο δάσκαλος του Δημοτικού Σχολείου», Έκδοση Επιστημονικό Βήμα του Δασκάλου, Αθήνα, 1995
- 50. Η εκπαίδευση στην "Ενωμένη" Ευρώπη**
Πολιτικές και παιδαγωγικές διαστάσεις της πολυπολιτισμικότητας και της πολυγλωσσίας, στο περιοδικό «Τα Εκπαιδευτικά», τεύχος 31-32, 1993 (σσ. 32-50)
- 51. Η φοιτητική εστία ως χώρος κοινωνικοποίησης. Αποτέλεσμα μιας εμπειρικής έρευνας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων**
Αποτέλεσμα μιας εμπειρικής έρευνας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: στην Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τεύχος 5, 1992 (σσ. 9-66)
- 52. Εισαγωγή στο θεωρητικό πλαίσιο του προγράμματος παραγωγής γλωσσικού διδακτικού υλικού για τα ελληνόπουλα στη Γερμανία στα ΤΜΓ**
Ιωάννινα, 1991
- 53. Πολυπολιτισμική - Διαπολιτισμική Αγωγή. Αφετηρία, στόχοι, προοπτικές**
Στο περιοδικό «Τα Εκπαιδευτικά», τεύχος 16, 1989 (σσ. 76-87). (Εισήγηση στο παγκόσμιο συνέδριο για την παιδεία και την εκπαίδευση των ελληνοπαίδων εξωτερικού στην Αθήνα, 9-11 Μαΐου 1989)